

Miroslav Bárdi

PaedDr. Miroslav Bárdi sa narodil 25.2.1949 vo Veľkých Teriakovciach, mladosť prežil v Čerenčanoch, okr. Rimavská Sobota. V rokoch 1972-2005 bol vysokoškolským pedagógom na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Je členom Združenia výtvarných umelcov stredného Slovenska a Asociácie slovenského umenia. Vystavoval

na 55 samostatných a na viac ako stovke spoločných výstavách. Jeho diela sú v zbierkach galérií, múzeí, kultúrnych inštitúcií a v súkromných zbierkach. Za prácu v oblasti výtvarnej kultúry dostal niekoľko ocenení. Žil v Banskej Bystrici, v súčasnosti ako slobodný umelec žije a pracuje v Malachove, okres Banská Bystrica.

* * *

Reprezentatívny výber tvorby Miroslava Bárdiho dokumentuje, ako sa autorov umelecký prejav v ostatných rokoch expozíčne vyvinul a súčasne naznačuje, do akých nových dimenzií smeruje.

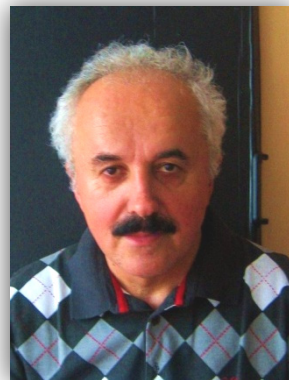
Za závažnú súčasť v kontexte jeho diela treba pokladať rozsiahly cyklus Balady, ktorý sa od roku 2004 postupne rozrášťa a nenápadne rozčleňuje do vlastných vnútorných okruhov. Základným impulzom pre ich vznik boli zhudobnené pôvodné príbehy, teda estetická hudobná forma. V jednotlivých dielach vyzdvihol farebné akordy, ktoré mu ladili s vnímaním charakteristického zafarbenia zvuku ľudových hudobných nástrojov alebo zafarbenia hlasu speváka. Figurálne a figuratívne prvky uplatnené vo funkcii symbolu vytvárajú pritom pointu diela a vedú pozornosť k priamemu spojeniu s jeho námetom. Ústredné motívy autor obopína miestne príslušným prostredím, pričom na jednej strane ho stvárňuje v jednoznačne identifikovateľnej podobe, podľa typu balady však ponecháva na druhej strane v bližšej neurčitosti pracovať fantáziu, pričom obe tieto tendencie dokáže i organicky prepojiť do významotvorného celku.

Baladami nadväzuje Miroslav Bárdi na svoje predchádzajúce i súčasné cykly z oblasti výtvarnej interpretácie hudby. Svoju oduševnenosť prenáša na plátno v spontánne vznikajúcich kompozíciách s bohatou rozohranou škálou farebných akordov a širokým rozsahom premenlivého maliarskeho rukopisu. V hľadaní možností transformácie melódie, rytmu, celej štruktúry hudobných skladieb pokračuje autor paralelne so svojou krajinárskou tvorbou a snád' z tejto súvislosti vyplýva, že z niektorých hudbou inšpirovaných diel sa ožýva v konečnom dôsledku logika komplexnosti v utváraní prírody.

Jeho súčasná maliarska tvorba predstavuje významný prínos v línii zameranej na zachytenie a hyperbolizáciu emocionálnych aspektov skutočnosti v jej rôznorodých fenoménoch.

PhDr. Katarína Szmudová

Ján Bartko

PhDr. Ján Bartko je rodákom z Dúžavy (4.11.1948), je už známy prešovský výtvarník a zároveň dlhoročný pedagóg pôsobiaci na Katedre výtvarnej výchovy a umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. V Univerzitnej knižnici PU uvádza svoju najnovšiu tvorbu. Je to sympatické vyznanie umelca, ale navzdory prezentácii niekoľkých kľúčových skupín prác ide, najmä vzhľadom k danému priestoru, samozrejme iba o náznak rozsahu diela. V ostatnom období sa prezentoval viacerými samostatnými výstavami doma aj v zahraničí – hlavne v slnečnom Grécku.

Ján Bartko sa systematicky a takmer výhradne zaoberá maľbou pléneru. Ide o inšpirované a inšpiratívne vízie krajiny (slovenskej i gréckej) a jedinečnou, preň vlastnou vizualizáciou, výtvarnými prostriedkami dokáže realitu ešte zosilniť. Okrajovo sa dotýka vzťahu maľby a architektúry, pričom je typické vrstvenie architektonických prvkov. Farebnosťou svojich obrazov sa nesnaží provokovať, či útočiť na diváka, nechce šokovať. Je zmyslový i zmyselný. Vizualne ide ruka v ruku s akustickým. Pri komunikácii s dielom počuť šuchot nôh na chodníku, zďaleka znie grécka pieseň, husle clivo hrajú a na prázdne stoličky usadnú už len spomienky. Skrz svet fantázie, citov, prostredníctvom metafor sa dostávame na miesta, ku ktorým má autor vrúcny vzťah (a možno ich robí krajšími aké sú)... Z jednej steny divák pohltná väčšie obrazy s úchvatným výhľadom na more, z ďalších sú to malebné zákutia známeho mesta, či dedinky.

V maľbách a pasteloch bohato využíva priesvity svetla, symbolickú priebehovosť, impresívne stváranie krajiny, pri niektorých dielach nemožno vylúčiť ani surrealistické interpretácie. Obrazy Jána Bartka sú oázou, kde môžeme nazbierať nové sily a energiu, sú plné vysnívaných ostrovov a snových miest, kam vedú naše myšlienky, kde cítiť poryvy vetra, ale i pokoj podvečerov...

Drahoslava Skopárová

* * *

Pri dlhoročnom kontakte s tvorbou Jána Bartku nie je ľahké zachovať si k nej chladný, analytický odstup. Vnucuje sa otázka, či hodnotiť obrazy ako výtvarné objekty, alebo sa sústrediť na ich filozofický výklad. V neľahkej úlohe je potrebné spojiť ich v jedno. Život má svoje chvíľky, ktoré, či sa nám to páči alebo nie, sú nemenné. Každý z nás je raz zaskočený faktom, že život ubieha akosi rýchlejšie alebo pomalšie, v smútku alebo radosť, v zdraví či chorobe a reaguje po svojom. Bartko maľuje. Pozýva na verejné svedenie sa zo svojich „prekvapení“.

Alica Vojčíková — Gabzdilová